
ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ

ДОРАДНИЦТВО В РИБНИЦТВІ УКРАЇНИ

С.В. Рекрут

Інститут рибного господарства НААН України

Відомо, що дорадництво — це явище, яке має на меті відродити сільське господарство та забезпечити його стабільний прибутковий розвиток на основі специфічних методів формування виробника із новим типом економічного мислення та поведінкою [1].

Завданням дорадчої діяльності є підвищення рівня знань і вдосконалення практичних навичок прибуткового господарювання в умовах ринкової економіки України. Поширення та впровадження у виробництво сучасних технологій, новітніх досягнень науки і техніки сприятиме розвитку рибницьких підприємств різних форм власності, зробить вклад у продовольчу безпеку України та дасть гарантію зайнятості населення.

На сучасному етапі існує мережа дорадчих служб як обласного, так і районного рівня. Як правило, до складу таких служб входять зоотехніки, агрономи, економісти. Чисто рибницькі послуги на необхідному рівні відсутні, тим паче, що сучасна підприємницька діяльність передбачає вищий рівень господарювання — ефективне використання комбінації ресурсів, які наявні у таких господарствах.

Бізнес-проблеми у всіх схожі: збільшення виручки, зниження витрат, додаткове фінансування, інвестиції.

Успіх залежить від стану ринку, від індивідуальних можливостей підприємця. Деякі показники можна скоригувати, використовуючи відповідні механізми або структурні рішення. Фахівцями дорадчих служб розробляються елементи стратегічного планування для окремих господарств, які виявляють потенційних споживачів і їх потоки, включаючи як дані про демографічні показники, конкурентну спроможність, так і моделі поведінки споживача. Обов'язково про-

робляється аналіз безбитковості — визначення кількості товарів, яку необхідно продати, щоб покрити валові витрати господарства. З огляду на те, що існує багато схем недружнього об'єднання, ворожого захоплення рибницьких підприємств, на одне з чинних місць виступає безпека підприємницької діяльності. Виникає необхідність опікувати фірми, допомагати їм виживати і рости. Найбільш уразливі вони є на першому етапі, потребуючи підтримки для того, щоб бути фінансово життєздатними і автономними. З цією метою дорадники розробляють для таких господарств бізнес-план. Це плановий документ, в якому відображено організаційно-фінансові заходи для забезпечення виробників матеріалами, засобами, товарами та необхідними послугами.

Бізнес-план дає можливість визначити перспективи розвитку майбутнього ринку збуту, оцінити витрати на виготовлення і реалізацію продукції на ринку, визначити її потенційну прибутковість.

На сучасному етапі є необхідність у створенні бізнес-інкубаторів (школи рибоводів) — спеціальних установ, що надають організаційну, консультативну, фінансову і майнову підтримку юридичним особам, які мають намір займатись бізнесом із метою збільшення ймовірності росту та виживання фірм.

Надзвичайно важливим при цьому є потреба у демонстраційних господарствах — суб'єктах господарської діяльності різних форм власності та господарського досвіду, які використовуються при здійсненні рибницької дорадчої діяльності для демонстрації прогресивних підходів господарювання за звичайних умов.

Рибогосподарська галузь є однією з найбільш ризикових видів підприємниць-

кої діяльності, бо залежить не тільки від навколишнього середовища (екологічних складових), якості комбікормів, їх вартості, вартості електроенергії, індивідуальної можливості керівників підприємства, непередбачуваного попиту на продукцію, а й особливо від загрози хвороб риб. Безконтрольне перевезення живої риби фермерами-рибоводами з одного регіону в інший не виключає ураження водойм України. Відомі випадки штучного знищення населення водойми з метою тиску на її власника при перерозподілі об'єктів. У таких умовах розраховувати на успішну діяльність і результативність рибної галузі навряд чи можливо.

Особливе місце у цих питаннях займає об'єднання рибницьких господарств внутрішніх водойм України "Укррибгосп"

та Державна агенція рибного господарства України. Концентрація висококваліфікованих спеціалістів, добра обізнаність про стан справ у рибницьких господарствах України могли б створити потужний Дорадчий комітет, який зможе не тільки генерувати ідеї, надавати корисні поради, а й забезпечити юридичною допомогою у разі "чорного рейдерства", бо більшість рибницьких підприємств приречені на припинення своєї діяльності за умов, що їх створюють на місцях деякі керівники регіонів.

Таким чином, головним акцентом дорадчої діяльності в рибництві України є не тільки консультативна допомога, а й створення належної служби безпеки підприємницької діяльності рибогосподарських підприємств на базі Укррибгоспу та Держагенції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кальна-Дубінюк Т.П. Словник-довідник з дорадництва. — К., 2008. — 210 с.